

Påskelørdag – påskeaften

I Danmark er der tradition for at tage hul på nogle af årets fester aftenen før festdagen. Julen fejres om aftenen før Kristi fødselsdag. Nytåret fejres aftenen før, at det nye år begynder. Store bededag fejres med varme hveder aftenen før bededagen. Skt. Hans fejres aftenen før Skt. Hans dag.

At begynde at fejre påsken aftenen før, altså påskelørdag, det er ikke så udbredt i Danmark. Nogle kirker holder gudstjeneste påskelørdag aften eller nat med læsninger fra Det gamle Testamente om Guds skabende gerninger og hans kamp mod kaosmagterne og dødens kræfter samt med salmesang og lystænding. Det er en oldkirkelig tradition, hvor man med gudstjenesten markerer overgangen fra langfredags mørke og død til opstandelsens liv og lys påskemorgen.

Dåbskandidater gennemgik ved et dramatisk ritual denne overgang fra død til liv. Som vi blev de døbt til Kristi død og fik nyt liv med ham natten til påsken.

Som vi i Danmark fejrer mange højtider aftenen før dagen, sådan gør man også i Sverige. Det kan man læse om i bogen: Tradition och liv af biskop Martin Modéus, Linköping. Han fortæller, at i Sverige er det en gammel tradition at begynde fejringen af påsken aftenen før. Lørdag aften dækkes bordet med en påskedug. En vase med grene, der er i knop, sættes på bordet. Æg pustes ud, males og hænges på grenene. Knopperne markerer det spirende liv og ægget er et symbol på Kristi opstandelse. Fasten er slut ved solnedgang og æggeretter kan spises. En overgang fra død til nyt liv kan således smages og mærkes.

En gamle tradition er ved at blive genoplivet i den svenske kirke. Menigheden mødes ved kirken påskenat og går i fællesskab ind i en mørk kirke med kun ét lys tændt. Det lys bærer bogstaverne alfa og omega, det første og det sidste bogstav i det græske alfabet for at minde menigheden om, at Kristus Jesus er begyndelsen og enden på alt. Ved lyset tænder hver enkelt en håndholdt kerte og efterhånden, som kirken bliver mere og mere oplyst af de blafrende håndholdte lys, hilser man på hinanden med hilsenen: Kristus er opstanden, ja, han er sandelig opstanden.

I den vestlige del af Sverige er der iflg. Modéus også en tradition med at tænde påskebål og skyde fyrværkeri af. Det markerer lyset i mørket.

I år kan vi ikke fejre påske sammen i kirkerummet og hilse hinanden med påskehilsnen. Men så kan vi gøre som Jesu disciple. Efter påskebudskabet var forkyndt disciplene af kvinderne, der kom ude fra den tomme grav, gemte disciplene sig bag lukkede døre og den opstandne var pludselig hos dem med sit: Fred være med jer.

Sådan kan vi sidde bag vore lukkede døre enten med dem, vi lever sammen med eller hver for sig og måske dække et bord, tænde et lys og spise et påskemåltid. Vorherres hilsen: fred være med jer, den hilsen skal nok komme til os. Hvis nogen så fyrer deres rest af nytårsskyts af natten til påskedag (skønt det er forbudt), så vil det være et lys i mørket, en kærkommen påskehilsen: Vi holder sammen, hver for sig.

Glædelig påske

Niels Berthelsen.